Nr 17

Finansutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1972: 63 med förslag till lag om tillverkning av silvermynt på tio kronor jämte motion om tillverkning av ett jubileumsmynt.

Propositionen

Kungl. Maj:t har i propositionen 1972: 63 under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 10 mars 1972 föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till lag om tillverkning av silvermynt på tio kronor.

Det vid propositionen fogade lagförslaget är av följande lydelse:

Förslag till

Lag om tillverkning av silvermynt på tio kronor

Härigenom förordnas som följer.

1 § Mynt med ett namnvärde av tio kronor skall tillverkas av en legering som innehåller minst 83 hundradelar silver. 100 mynt skall innehålla minst 1 500 gram silver.

2 § Om sammansättningen av mynten i övrigt samt om deras vikt och utförande förordnar Konungen.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt däråmeddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Lagen (1970: 1028) om rikets mynt, som trädde i kraft den 1 januari 1972, innehåller bl. a. bemyndigande för Kungl. Maj:t att ensam låta tillverka och utge mynt som skall vara lagligt betalningsmedel. Enligt lagen skall mynt finnas i valörer om fem kronor, en krona, femtio öre, tjugofem öre, tio öre och fem öre. Dessutom får mynt med ett namnvärde av tio kronor finnas. Valören är avsedd som minnes- och jubileumsmynt och kan tillverkas av en legering av silver.

Enligt 79 § regeringsformen får inte någon förändring i rikets mynt till skrot eller korn äga rum utan riksdagens bifall. Enligt myntlagen förordnar Kungl. Maj:t om sammansättning, vikt och utförande av mynt, i vilka silver eller guld inte ingår. Bemyndigande att bestämma om sammansättning och vikt beträffande silver- eller guldmynt har inte lämnats Kungl. Maj:t.

Tillverkning av mynt av legering av silver förekommer inte sedan år 1968, bortsett från en begränsad tillverkning år 1971 av femkronorsmynt. Vid tillkomsten av den nya myntlagen har förutsatts att minnes- och jubileumsmynt av legering av silver och valören tio kronor skall få finnas. Departementschefen hänvisar till skrivelse från mynt- och justeringsverket den 18 januari 1972 och finner i likhet med verket det motiverat att ett tiokronorsmynt skall kunna framställas för minnes-, jubileums- och gåvoändamål. Anledning kan bl. a. finnas att hugfästa minnet av en viss händelse eller epok eller i övrigt ge särskilt uttryck åt viss tilldragelse. Det bör därvid finnas möjlighet för Kungl. Maj:t att med stöd av redan givet bemyndigande utan tidsutdräkt förordna att sådant mynt framställs. Departementschefen förordar därför att i särskild lag anges att tiokronorsmynt skall tillverkas med viss minsta silverhalt och silvermängd. Enligt lagen (1971: 1082) om handel med ädelmetallarbeten skall silverarbete ha en medelhalt av minst 830 tusendelar fint silver. Motsvarande bestämmelser om silverhalten bör gälla för tiokronorsmynten. Vidare bör minsta kvantiteten silver i mynten fastställas till i genomsnitt 15 gram per mynt.

Motionen

I detta sammanhang har utskottet behandlat den vid riksdagens början väckta motionen 1972: 397 av herr Andersson i Örebro m. fl. (fp, c, m) vari hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om tillverkning av jubileumsmynt i valören tio kronor med anledning av konungens 90-årsdag.

I motionen anförs att jubileumsmynt sett från internationellt perspektiv är ovanliga i Sverige. Endast fyra sådana mynt har givits ut under de senaste 22 åren. Förutom den framgång dessa mynt har i att presentera sig själva och sitt land ger de i allmänhet statsverket en ekonomisk behållning. Under åberopande av bestämmelserna i 1972 års myntlag hemställer motionärerna att ett jubileumsmynt i valören tio kronor och förslagsvis av silver präglas i anledning av H. M. Konungens 90-årsdag.

Utskottet

Den i propositionen föreslagna lagen synes erforderlig för att medge en hanterlig handläggning av frågor som rör utgivande av silvermynt för minnes- och gåvoändamål. Utskottet förordar att den föreslagna lagen antas av riksdagen.

Ett lämpligt tillfälle för utgivande av särskilt silvermynt anges i motionen 1972: 397. Om lagen antas av riksdagen bemyndigas Kungl. Maj:t att föranstalta om utgivande av jubileumsmynt av silver, varvid möjlig-

het föreligger att tillgodose motionens syfte. Vad utskottet här anfört i anledning av motionen 1972: 397 bör ges Kungl. Maj:t till känna.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. antar det vid propositionen 1972: 63 fogade förslaget till lag om tillverkning av silvermynt på tio kronor,
2. som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört i anledning av motionen 1972: 397.

Stockholm den 18 april 1972

På finansutskottets vägnar

SVEN EKSTRÖM

Närvarande: herrar Ekström (s), Löfgren (fp), Knut Johansson i Stockholm (s), Franzén (s), Burenstam Linder (m), Larsson i Karlskoga (s), Åsling (c), Wirtén (fp), Josefsson i Halmstad (s), Fågelsbo (c), Arne Pettersson i Malmö (s), Brundin (m), fru Thorsson (s) och herr Lindahl (s).

MARCUS BOKTR. STHLM 1972 720045